

LOVAGLÁS. (Lásd az 78. lapon.)

EZER BAJ KÖZT

vagy:

az árva Imrike viszontagságai.

— Elbeszélés. —

(Folytató.)

Nagyon jó volt, hogy szegény Imrike jóformán semmit sem tudott már magáról, mikor a kórházba szállították: eszmélete elhagyta s ha magához is tért, félrebeszélte, nem ismert meg senkit, csöndesen engedte, hogy kocsi-ra tegyék és elvigyék. Mily boldogtalan lett volna, ha tudja, mi történik vele! Árvaságába, szegénységébe már belenyugodott ugyan, de mégis kínos lett volna tudnia, hogy beteg állapotában idegen emberek kezeire, a közkórházba jut! Mikor utoljára beteg volt, — akkor még ott abban a kedves falusi lakban a jó mama ápolta, dédelgette és óvta még a szellőtől is: most köszönnie kell, ha majd egy ital vizet kap égető szomja enyhítésére.

A jó Tamás elkísérte Imrikét s a beteg fiu folyvást »Márthá-«nak szölitgatta Tamást, kérte, hogy maradjon mellette és mindig azt hitte, hogy haza, szülei házába viszik. Csak mikor a kórházban egy ágyban elhelyezték és Tamás távozni készült, akkor látszott Imrike egy percze eszméletre térni, görcsösen megragadta egyetlen jó barátja kezét és kérte, ne hagyja itt ez idegen emberek között. Tamás nyugtatta, csitította, de erre nem is volt sokáig szükség; mert Imrike csakhamar ismét elveszté eszméletét s többé nem látott, nem ismert meg senkit.

De Tamás addig nem távozott, míg legalább némileg nem gondoskodott szegény kis rokonáról. Kérdezősködött, ki fogja itt gondját viselni a betegnek s megmutatták neki Zsuzsa nénit, az öreg ápolónőt. Ezzel Tamás azonnal beszédbe eredt s kérte, viselné jól gondját Imrikének. Ezt tulajdonképen fölösleges is volt kérnie, mert mindjárt látta, hogy Zsuzsa néni egy áldott jószívű öreg asszony, ki egész örömét találja abban, ha a szegény szenvedő gyermekek baját enyhítheti; ezért is tették meg ápolónak abba a terem-be, hol csupa szegény gyermek feküdt beteg-en. Tamás tehát kissé megnyugodva ment haza. De megígérte, hogy gyakran meglátogatja a beteget.

El is jött mindjárt másnap s megdöbbenve állt meg Imrike ágya mellett. A fiu arca most még inkább el volt változva, de Zsuzsa néni biztatólag szólt Tamáshoz:

— Még nagyon rosszul van a kis fiu, de azért nem kell ám megijedni... lát-tam én már nagyobb beteget is szépen föllábadni. Éjjel kissé nyugtalan volt a fiúcska, de aztán elesöndesült s azóta ugy fekszik itt, mint egy ártatlan kis angyal.

A derék Tamás nem bírta visszafojtani kömveit s halkán mondá:

— Szegény Imrike! Oly kedves jó fiu!

— De nem testvére, ugy-e? — kérde Zsuzsa néni.

— Nem, csak rokonom... szegény árva, nincs sem apja, sem anyja, mi fogadtuk a házunkhoz s én nem engedtem volna betegségében, hogy idegen helyre vigyék, de hiába! még több apró testvé-

rem van ragadt... egész éj-

nem les nyosan aggodjé szereten különöse mindent gyermek

Ez azontul kájára n teghez és és mikép szokták a kissé kés is szinte várnai a jó

Egy elmúlt és nem jelen kitekintet csak nem akart vele mondta, h men, most hát mért tetlen, hog náról... v ni, hogy tette. Más Zsuzsa né csakhamar sának okát ban kitért a gyermek fe és szegény

rem van otthon, a betegség ezekre is elragadhatna... Oh, annyit aggódtam egész éjjel szegény Imrike miatt.

— No, no... csak nyugodjék meg... nem lesz ám semmi baj... a kis fiu bizonyosan fölgyógyul... Aztán azon ne aggódjék, hogy a fiu ide jutott. Én nagyon szeretem a gyermekeket s ezt a kis fiut különösen megszerettem: megteszek érte mindent, úgy fogom ápolni, mint saját gyermekemet.

Ez kissé megnyugtatta Tamást, de azontul is mindennap reggel, mikor munkájára ment, néhány percze betért a beteghez és tudakolta Zsuzsa nénitől, hogy és miképen halad a gyógyulás. Ugy megszokták már e látogatásait, hogy ha néha kissé később jött, Imrike is, Zsuzsa néni is szinte türelmetlenkedtek, alig bírták várni a jó barát megjelenését.

Egy napon azonban a rendes idő elmúlt és elmúlt az egész nap, de Tamás nem jelent meg. Zsuzsa néni százszor is kitekintett az utcára, de hiába, Tamás csak nem jött. Pedig épen e napon jó hírt akart vele közölni... az orvos ur reggel azt mondta, hogy Imrike tul van a veszedelmen, most már bizonyosan fölgyógyul. De hát mért is nem jön Tamás? ... az lehetetlen, hogy elfelejtkezett volna kis rokonáról... valami nagy bajának kell lenni, hogy rendes látogatását meg nem tette. Másnap, harmadnap sem jött és Zsuzsa néni, mikor aztán tudakozódott, csakhamar meghallotta Tamás elmaradásának okát. Otthon Varga néni házában kitért a veszedelmes betegség, három gyermek feküdt egyszerre súlyos betegen és szegény Tamásnak ugyanesak meg-

gyült a dolga, hogy csak némileg is segítsen beteg testvéreinek.

Imrike, mióta jobban lett, gyakran kérdezősködött Tamás után, de Zsuzsa néni nem mondta meg neki, milyen baj van otthon, csak azzal hitegette, hogy nagyon sok dolga van Tamásnak, nem jöhet... de nem sokára meglátogatja... bizonyosan eljön.

De mikor hetek múltak és Tamás még sem jött, akkor végre még sem lehetett egészen eltitkolni a dolgot Imrike elől, ki most már annyira jobban volt, hogy az ágyból fölkelhetett s lassanként már arról is kellett gondolkoznia, hogy nem sokára elmenjen a kórházból, hol eddig oly jó ápolásban részesült. De hova megy? Az orvos tudtára adta, hogy Varga néni házába nem mehet vissza... legalább hosszú ideig még nem, mert ott a betegség szörnyen pusztit, két gyermek már meghalt, és most az anya, Varga néni fekszik betegen, talán nem is fog fölgyógyulni.

Szegény Imrike sápadozva bámult maga elé, mikor e szomorú híreket meghallotta. Egy két hétig még itt maradhat ugyan a jó Zsuzsa néninél, — de aztán? mit fog csinálni? hová, kihez forduljon, mikor nincs senkije a világon!

Eleinte abban bizott, hogy Mártha a jó Mártha nem fogja őt elhagyni: Tamás bizonyosan irt neki és Mártha beváltja ígését, eljön és magával viszi, amint megígérte, mikor utoljára látta. Szegény Imrike! nem sejté, mily közel állt valóban e reménye teljesüléséhez, de egy szerencsétlen félreértés miként vezette tévuttra a jó Márhát, olyanynyira.

hogyan talán soha sem is találkozhatnak többé.

Tamás tudniillik, mikor látta, hogy a maguk házában is nagy a baj s többé nem viselheti gondját Imrikének, valóban irt Mártának s a jó asszony rémulten olvasta kedvenczének veszedelmét. Rög-tön utnak is indult a városba, hogy ott lehessen Imrike betegágyánál; a hü Mártha nem tudta felejtetni, hogy a szegény árva fiu anyjától hajdan mennyi jóban részesült; még most is úgy szerette Imrikét, mint mikor ölében hordozta, dajkálta s akármit is örömet áldozott volna érte. Aggódó nyugtalansággal sietett tehát a városon végig a kórház felé; de már késő éjjel volt, mikor oda ért, a kapu be volt zárva.

Csöngetett, a kapus kijött s ásítózva nagy álmosan kérdezé, mit akar?

Mártha elmondta, hogy egy kis fiuhoz akar bemenni, ki itt betegen fekszik, megmondta Imrike nevét is és kérte a kapust, ereszsze be. De a kapus nagy álmoságában csak félig halgatott oda, Imrike nevét összecezerélte egy más beteg fiuéval, s hogy hamarabb visszamehessen ágyába, nagyon kurtan ekképen felelt:

— Most éjjel nem szabad idegennek belépni. Különbösen hiába is menne be;

azt a kis fiut már nem találná; ma délután temették el.

Ezzel az álmos kapus visszament s becsukta a kaput; a jó Mártha pedig hangos zokogással omlott a földre. Imrike az ő kedves urfija meghalt! A nélkül, hogy még egyszer láthatta volna! Egészen kétségbeesve ment haza a hü öreg dada és gyászba öltözött, mintha saját édes gyermekét veszítette volna el.

KIS MADÁR AZ ÁGON.

(Lásd a 75. lapon.)

Ezalatt pedig Imrike ott bent Zsuzsánéni gondjai alatt mindinkább felüdült s végre szabad volt már az udvarra is lemennie, hogy a fák alatt a jó üde levegőn erősödjék. Itt nagy társaságra talált Imrike, sok más gyógyulófélben levő fiu járkált ott, persze csupa szegény sorsu gyermek, ami még nem lett volna baj; de volt köztök több durva, rossz fiu, kik csakhamar üldözni kezdték Imrikét, mivel látták, hogy a csöndes, szelid

fiu nem akar részt venni az ő gonosz tréfáikban, melyekkel majd mindennap valami bajt, kellemetlenséget okoztak, úgy hogy a felügyelők örökké boszankodtak.

Imrike, nem tudván megbarátkozni a neveletlen durva fickókkal, más időtöltést keresett magának és csakhamar talált is. — egy tarka kis cziczát, mely ott az udvarban járkált, s melyet Imrike

játszótár
kis czicz
Imrikét,
kára sem
megenge
szobába

képen szer
latságát m
dosan öriz
sem lehet
fiuk elhatá

játszótársul és kedvenczül fogadott. A kis czieza csakhamar egészen megszerette Imrikét, folyvást vele volt s még éjszákára sem hagyta el őt, mert Zsuzsa néni megengedte, hogy fölhozza magával a szobába és együtt aludjanak. Ugy dédel-

gette, mint egy kis leányka a bábuját és egészen boldog volt kis pajtásával, nem kívánczolt a többi gyermek közé.

Azonban néhánynak a gonosz fiuk közül sehogy sem tetszett, hogy Imrike nélkülök is oly jól elmulatgat s minden-

CSERÉLT SZEREP. (Lásd a 71. lapon.)

képen szerették volna megbosztani, mulatságát megrontani. De Imrike oly gondosan őrizte kis cziezáját, hogy semmikép sem lehetett hozzáférni. Pedig a vásott fiúk elhatározták, hogy csak azért is kö-

vetnek el rajta valami csínyt, ami őt nagyon megbosztantsa.

Ha Imrike nem lett volna kedvence Zsuzsa néninek és a többi felügyelőnek is, a gonosz fiuk egyszerüen meg-

támadták volna, s megölték volna kedves cziczáját. Ezt azonban nem merték tenni, inkább förtélyhoz nyultak s a két főzínkos ravasz tervet főzött ki. Hirtelen nagyon nyájasok lettek Imrike irányában s a kis cziczának is mindenféle nyaláunkságot hordtak, úgy hogy Imrike azt hitte, hogy lassanként a többi fiuk is épen úgy megszeretik kedvenczét, mint ő maga. A két vásott gyerek mindinkább behízelegte magát s Imrike végre teljesen bizott bennök.

Egy délután, midőn ismét az udvaron voltak, az egyik gonosz fiu eleven egérkét hozott elő, hogy Imrike cziczája játszik vele. Ez nagyon tetszett Imrikének, meg a cziczának is. Épen javában mulattak, mikor a másik czinkos sebesen szaladva jön és kiáltja, hogy Zsuzsa néni hívja Imrikét, menjen be gyorsan.

Imrike egy pillanatig gondolkozott ott hagyja-e kedves cziczáját, vagy bevigye magával; de nem akarta rontani kis kedvence mulatságát, hiszen úgy is jó pajtások gondjára hagyja. Bement tehát és kereste Zsuzsa nénit; de nem találhatta, mert Zsuzsa néni bement a városba. Végre észrevette Imrike, hogy bolonddá tártják és sietett vissza az udvarra a cziczához; a két fiut már nem találta ott, — eltűntek. Hanem a czicza — az ott volt, megfőjtva s egy fára fölakasztva!

Szegény Imrike! Néhány másodpercig dermedten, mozdulatlanul állt ott és bámult meggyilkolt kedvenczére. Aztán erőt vett rajta a fájdalom s hangos zokogásba tört ki, aztán hevesen fölkiáltott:

— Megölték! Megölték ezt a szegény ártatlan állatot s csak azért, mert

én szerettem! Ez gyalázat, ez aljasság! En itt nem maradok tovább! . . . nem, egy perczig sem! Megyek haza . . . megyek Mártához . . . Márta megigérte, hogy szívesen fogad, akár mikor megyek hozzá . . . nem kinoztatom többé magamat . . . megyek Mártához!

Fölugrott s nem szólva senkinek, nem bucsuzva senkitől, nehogy erővel visszatartsák, ugyszólván titkon kiosont egy mellékajtón az utcára, mikor pedig kint volt, teljes erejéből futni kezdett, maga sem tudta hova. Csak futott tovább, czél nélkül, hogy mielőbb messzire jusson attól a szörnyü helytől, hol oly keservesen megbántották. Már kívül volt a városon, midőn végre fáradtan megállt és gondolkozni kezdett, hogy hát hol is van már most és hová jut ezen az uton.

Az országuton koronként egy-egy fuvaros, vagy gyalogjáró elhaladt mellette, hanem azt a szegény, sápadt fucskát, ki egy fához támaszkodva, merően bámult maga elé, senki sem vette figyelembe. Senki sem kérdezte, mi baja, mért áll ott? Imrike nem is várta, hogy segítsen rajta valaki, nem tudva, mihez fogjon, mi lesz belőle? De most csak egy gondolattal tépelődött folytonosan.

— Elmegyek Mártához . . . gondolá . . . Mártha az egyetlen lény a világon, a ki szeret . . . Varga nénihez úgy sem mehetek vissza . . . ő már eddig talán meg is halt. Mártához megyek . . . de hol találom? Istenem, hol találom meg Mártát! Most már nincs többé ott a faluban . . . azt mondta, hogy nem sokára Budapestre megy azzal a jó grófnéval . . . Annak már három hónapja, hogy ezt

mondta . . . most hát bizonyosan már Budapestben van, ott kell fölkeresnem. Fölkeresem, elmegyek Budapestre és ott megtalálom Márhát.

Mikor emyire tisztába jött tervével, megkönnyebbülten lélekzett; most már legalább tudja, mit akar, hova indul. Milyen messze van Budapest, miként fog oda jutni, hogy fog addig megélni? azt mind nem tudta. De bizott a Gondviselésben, hogy talán csak megsegíti nehéz útjában s elszántan megindult Budapest felé.

(Folyt. követk.)

CSERÉLT SZEREP.

(Képpel a 69 l.)

Honka.

— Én lészek most a mama,
Te meg lész a kis baba.

Mama.

»Jó reggelt kívánok
Édes mamám,
Álmodtál felőlem
Ez éjszakán?»

Honka.

— Szépeket álmodtam ám,
Csak te veled álmodám.

Mama.

»Ugyan mit álmodál
Kedves mamám?
Azt, hogy a szavadat
Mégfogadám?»

Honka.

— Azt is, De a legszebbet
Ugy sejtem, kifeleddet.

Mama.

»Tudom már, tudom már
Színt feledém:
Teled egy nagy Viczát
Is kaptam én!

Honka.

Most megint légy mama te —
De a Viczát add ide!

RÓZSIKA ÉS A SZÖRNYETEG.

— Mese. —

(Képpel a 76 lapon.)

Hol volt, hol nem volt, de valahol volt egy gazdag, igen gazdag kereskedő, annak volt három leánya. A legszebb s legjobb volt köztük a legkisebb. Rózsika volt a neve.

A kereskedő egy reggel bucsút vett családjától s elutazása előtt ekképen szólt gyermekeihez.

— Kedves leányaim, én most elutazom és haza érkeztemkor szép ajándékkal akarlak benneteket megörvendeztetni. Kívánjatok bármit, én teljesítem. — Két idősb leánya azonnal kész volt, nem sok tünődés után mindakettő kijelenté, hogy ékszer s szép drága ruhák az amit óhajtanak. Csak Rózsa hallgatott, s a legkisebb jellel sem árulta el szíve titkos óhaját. Apja kérdé:

— Hát te Rózsa semmit, épen semmit sem kívánsz?

S a kis lány zavartan így szólt.

— Kedves apám! ha már épen parancsolod, hogy kívánságomat kijelentsem, úgy arra kérlek, hozz nekem egy szép rózsát, azt emlékül elteszem.

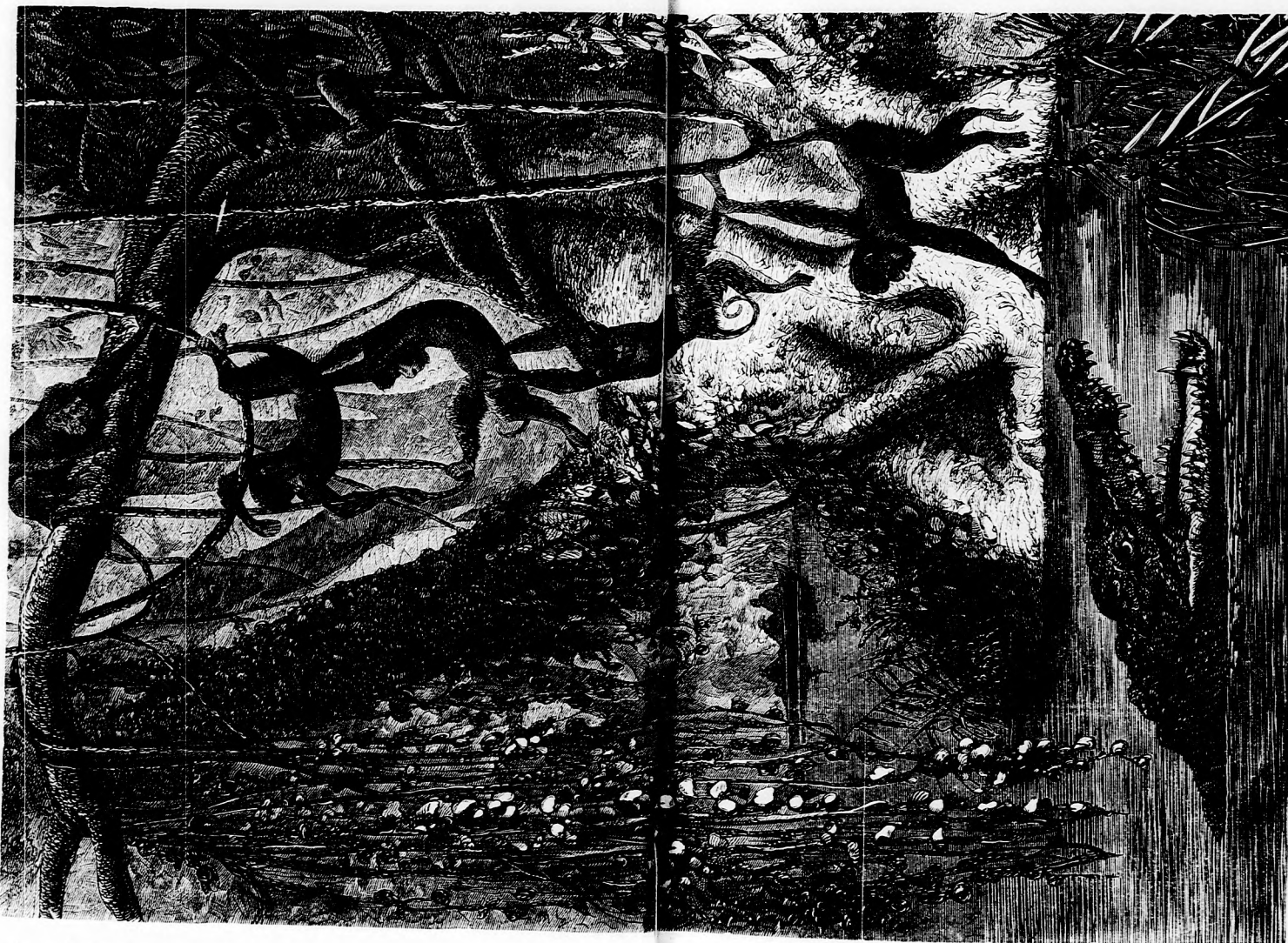
A kereskedő megígérte e szerény kívánság teljesítését, s pár percz múlva már utban volt. Elérkezett egy igen nagy városba, hol könnyű volt ékszer és ruhát kénye-kedve szerint választani. Meg is vette, de egy szép rózsát találni nem tudott, rózsá volt elég, — de oly szép nem volt, aminőt ő birni óhajtott, mert lánya szerény kérését azzal akarta megjutalmazni, hogy valami csodaszép

rózsát választ számára. Minden kertet bejárt, de hiába, és busan, leverten elhagyta a várost. — Estefelé volt már midőn megindult. Eltévedt és egyszerre egy sötét erdő szélén állott, sem jobbra, sem balra menni nem tudott. Tűnődött, mi tévő legyen, s e bizonytalanság kétségbe ejtette, midőn hirtelen világosság kezdte elterjedni, s a kereskedő szeme szinte káprázott, aztán kopogás hallatszott s egy gyöngy kagylóban, melybe két fehér hattyu volt befogva egy nő kocsizott arra. Feje fölött a hajnali csillag lebegett, s így vette észre a kereskedő hosszú tűnődés után, hogy ez maga a hajnal tündére volt.

A tündér főlegyenesedett s ekkor oly fényt terjesztett maga körül, hogy a kereskedő, a sötét sűrű erdő közepén egy csodaszép kertet pillant meg. A nő a kertre mutatva eltűnt s eltűnése után következett a reggel; a nap szépen sütött, s így a legkellemesebb utazása volt a kereskedőnek.

Ment a kijelölt hely felé s belépve a csodaszép kertbe, annak közepén egy

szép palotát látott. Azonnal bement s mindég beljebb, beljebb haladva, végre egy pompás terembe jutott, melyben teri-

MÁJMOK JÁTEKA KROKODILLAL. (Lásd a 78. lapot.)

tett asztal, meleg fürdő, vetett ágy kínálkozott számára. Álmodni sem lehetett szobát, s a kereskedő mindezt csakugyan

álomnak is vélte. Egy nagy üvegajtón át keresztül látszott egy csodaszép bokor a kertben s annak tetején egy rózsaszín

matcseppek mint ezer gyöngy úgy ragyogtak a virágon; s a kereskedő bámult és örült, midőn egyszerre rémitő zaj és moraj támadt s a kereskedő elé toppant egy szörnyeteg, félig ember, félig állat, és feljajdulva e szavakat mondta: Megfosztal legdrágább kincsemtől! Áldozat, áldozatot kíván; a virágot leszakítottad bokráról, — most tudd meg, veszve vagy — ha nem pótolod e veszteséget.

A kereskedő remegve felelt.

— Oh irgalmazz egy szegény apának, ki leánya kívánságát teljesít! Ime, vedd vissza a rózsát, csak kimeld éltetemet!

— Vidd magaddal a virágot, felelt a szörnyeteg. Ha egyszer leszakasztottad úgy sem lehet többé enyém; de érte hozd el leányodat. Ne félj, nem lesz semmi baja, de tudd meg, késnie nem szabad, mert akkor szörnyű büntetés vár reátok!

A kereskedő hazafelé indult és haza érve

tott, melynek üdesége, szépsége rendkívüli volt. A kereskedő minden habozás nélkül kirohant, s a rózsát letépte. A har-

persze búsan beszélte el a történetet. Mindnyájan nagyon le voltak verve, csak Rózsika nem. Elszántam monda:

Ne búsuljatok, én elmegyek, és szívesen hozom az áldozatot; úgy is az én kérelmem által támadt az egész szerencsétlenség, legyek én az, aki el is hárítom a bajt.

Megindult, s rövid idő múlva ott volt a szörny lakásán. Képzelné lehet ijedelmét, midőn megpillantá a szörny rettentő arcát, mely a nevetés és öröm által még inkább el volt torzítva.

Napok, hetek multak, s a leányka egy perczre sem hagyható el a szörnyeteget. Mindene volt, amit szíve óhajtott, legtitkosabb kívánságai is rögtön teljesültek; a szörnyeteg mindig nagyon jó és szíves volt iránta, úgy hogy lassan-lassan meg is szokta helyzetét, habár a szörnyeteg rettentő alakja még mindig borzalmat költött benne. Idővel azonban nagyon meglepte a vágy szülei, testvérei után, szerette volna őket meglátogatni; de ezt kimondani nem merte s így napról-napra inkább elbusulta magát.

Midőn egyszer a kertben együtt ültek, a leányka megint busongott s könycsillogott szemében, ekkor a szörnyeteg, hozzá fordulva, kérdé:

— Mért vagy mindig olyan bús? lásd, nekem fáj, ha téged így szomorkodni látlak. Mit tegyek hogy fölvidítsalak?

A leányka őszintén azt felelé, hogy a honvágy gyötri szívét, szeretné látni szüleit és testvéreit. — Nem is lehetne csodálni, ha minden pompa és kényelem mellett is elhagyatva érzé magát, mert bár a kert bájoló szép volt és a bokrok sűrű ágai között ezer meg ezer madárka ütötte fel tanyáját, de emberi lény oda még közel sem jött. Csodálni nem lehet tehát,

hogy szegény Rózsika helyzete igen szomorú volt, s csak a szörnyeteg jószívűsége tudta kissé kibékíteni sorsával.

A szörny átlátta ezt, s ekképen szólt.

— Menj, látogasd meg szüleidet, — hat napot engedek, de a hetedik napon ismét itt kell lenned. Tudd meg, kedves Rózsám, hogy ha a meghatározott időre vissza nem jönnél, nekem nagy — igen nagy fájdalmat okoznál.

A lányka távozott, s szülei, testvérei körében boldognak érzé magát, de a hetedik nap eszébe jutottak a szörnyeteg szavai. Nem habozott sokáig, megemlékezett arra, mily jó volt iránta mindig az a szegény undok szörnyeteg, ki most bizonyosan epedve várja és nagyon szerencsétlen lenne, ha vissza nem térne hozzá. Vissza is tért a szörny lakásába, és azonnal futott, hogy a jó házi gazdát fölkeresse és midőn sokáig sehol sem találta, remegni kezdett.

Végre hosszú keresés után, megtalálta a szegény szörnyeteget. Betegen hevert a földön azon rózsabokor alatt, melynek rózsáját Rózsika apja letépte. A leányka oda futott és benső részvéttel kérdé mi baja?

— Lásd — szólt a beteg, ha még tovább késel, már nem találtál volna életben; de így még van amyi időm, hogy bucsút vegyek tőled. — Te jó kis leány vagy, nem irtóztál tőlem, jelenléted által könnyítetted nehéz sorsomat! Végperceim megjöttek! Igen köszönöm jószágodat és meg akarom hálalni is: minden, amit e kertben találsz, a tied. Légy boldog!

A leányka zokogni kezdett, s meghatottan mondá: — De hát nincs mentség?

Nem teher bármily áldozatot hozni, hogy megdölj a halj! Hisz

E szörnyeteg az egész korszak már egész kedves lett jobbra fordulással föllallos nyörű deli

A leányka nem tudta lépve ekkor a leány, te nem telmes szörnyeteg, s hogy kész voltá tehát, hogy alól, mely a szörny alakja babonázot szörnyeteg hogy csak nekülni, h és szerete érettem. T megjött a vagyok és

Rózsika denhatót, aztán min hogy tudt Nemsokár és a király boldogul é ha ugyan

Nem tehetek semmit éretted? hiszen én bármily áldozatra kész volnék, ha tudnám hogy meggyógyulsz. Oh! csak meg ne halj! Hiszen oly jó voltál irántam!

E szavakat alig ejtő ki, robaj támadt; az egész kert inogni látszott, a bokor, mely már egészen kivolt száradva, hajlani kezdett jobbra, balra s a szörny nagy kiáltással fölállot, megrázkódott — és egy gyönyörű deli ifjúvá változott.

A leányka szemei kápráztak, szólói nem tudott bámulatában, de az ifju hozzá lépve ekképen szólalt meg: — Te jó kis leány, te megszántál engemet midőn förtelmes szörny voltam, nyájias valál irántam, s hogy a haláltól megmenthess, kész voltál bármily áldozatra. Tudd meg tehát, hogy ez által menekültem a varázs alól, mely eddig lekötve tartott e borzasztó szörny alakban. Egy vasorru baba megbabonázott, (lásd a képet a 76. lapon) ily szörnyeteggé változtatott és kimondta, hogy csak akkor fogok a varázs alól menekülni, ha egy szép leányka megsajnál és szeretetből bár mily áldozatra kész érettem. Te nem irtóztál tőlem, s most megjött a jutalom ideje, mert én királyfi vagyok és te leszesz az én királyném.

Rózsika hálakönyekkel imádta a Mindenhatót, ki ekképpen örködött felette, aztán mindjárt utra keltek szüleilhez, hogy tudokra adják a nagy szerencsét. Nemsokára meg volt a királyi lakadalom és a királyfi és Rózsika azután sokáig boldogul éltek, s talán még most is élnek, ha ugyan meg nem haltak.

KIS MADÁR AZ ÁGON.

(Képet a 68 l.)

NI ni ni
Mi szól itt?
Pi pi pi
Kvitt kvi vitt!
Tündérke vagy talán?
Vagy tán a csalogány?

Kvitt kvi vitt.
Én vagyok!
Neked itt
Dalolok.
Neked, te kis leány,
Én a kis csalogány.

A STRUCZ MADÁR.

(Képpel a 80 lapon.)

AVILÁG minden ismert madarai közt legnagyobb a strucz, mely Afrika sivatag pusztáin kisebb-nagyobb falkákban tanyáz. Testalkata is olyan, hogy a homokpusztákon élhessen: szárnya egészen törpe, úgy hogy röpködni nem is tud; de annál hosszabb és erősebb lába s kettős uja van, mint a tevének. Nyaka hosszú, sovány, feje kicsiny s ostoba kifejezésű, életmódja pedig szintén hasonlít a teveéletmódjához, csak hogy sokkal több vízre van szüksége.

Szabad állapotban a strucz nagyon vad és ritkán lehet csak némileg is közelebe jutni. Ezért a természetbuvárok még mai napig is különböző véleményben vannak a strucz életmódjáról. Az afrikai arabok azt beszélik, hogy a strucz a tavaszi hónapokban rakja tojásait a homokba s e czélből gödröket kapar; nappal a nap melegére bizza a tojásokat, éjjel azonban a nőstény maga költi tojásait. Körülbelül hat hét múlva kibujnak a kicsinyek, melyek már ekkor oly nagyok, mint a mi tyukjaink és inkább hasonlítanak sündisznóhoz, mint madarakhoz, mert testük

toll helyet tüskeszerű szőrrel van fedve. Kikelésük után, mint a csirkék, vigan futkároznak s maguk keresik eledelüket. Két hónapos korukban elhullatják tüskéiket s szürke színű szőrféle tolluk nő, mely két éves korukig megmarad; csak négy éves korukban kapják meg szép lengő tollazatukat, melyet mi is ismerünk; mert kalapokra s egyébre használjuk díszítésül.

A kis korában elfogott strucz megszédül s betanítható arra is, hogy a hátán lovagolni lehessen; de különben jóformán haszontalan állat s hozzá rendkívül falánk. Mindent elnyel, amit talál, követ, vasat, bőrt, rongyot s egy szelid strucz maga magát megölte azzal, hogy oltatlan meszet evett. E mellett igen barátságtalan legény is, a nálánál kisebb és gyöngébb állatokat minden ok nélkül szüntelenül bántalmazza.

Húsát az afrikai emberek megeszik, ámbar rendkívül kemény; de leginkább szép tollai miatt vadásznak reá, mert e tollakat a kereskedők drága pénzen vásárolják meg s elhosszák Európába, hol aztán mi piperének használjuk.

A VIZILÓ.

(Képpel a 77 lapon.)

A NÉGYLÁBU állatok egyik legnagyobbika a viziló, melynek hazája Afrika. Itt minden folyóban, mocsárban csapattostul tanyáz és a mezőkön nagy károkat okoz, mert csak növényfélét eszik s egész nap a vízben heverész. Éjenként az

egész falka kimászik a partra és ugyan-csak pusztítja a vetéseket. Az afrikai bensülöttek pedig nem igen tudják magukat védeni, mert a viziló bőre oly vastag, hogy nemcsak nyíl vagy lándzsa, de még a közönséges puskagolyó sem hat rajta keresztül. A szerencsének tehát nem is igen vadásznak vizilóra s vetéseikből csak nagy lármával és kiabálással igyekeznek elűzni a kellemetlen vendéget. És ez többnyire használ is, mert a viziló ámbár óriási ereje van, meglehetősen félénk

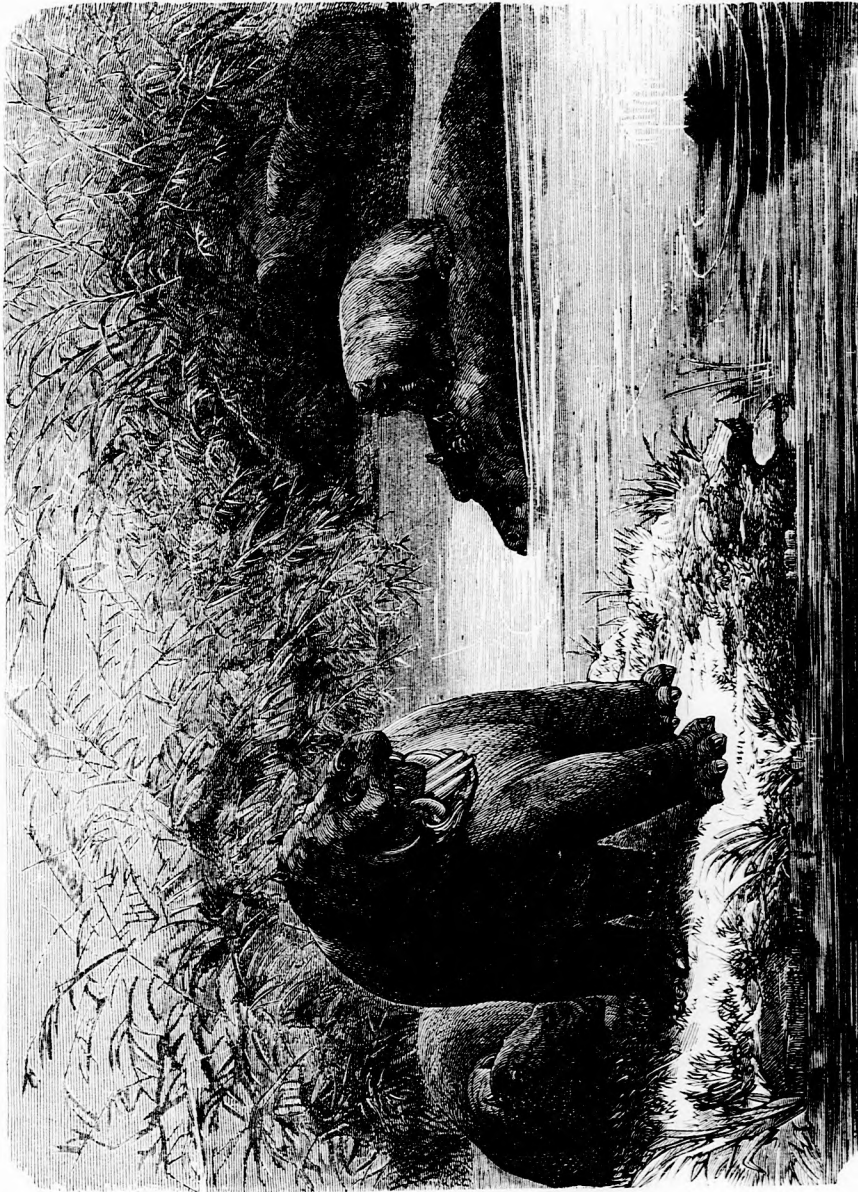

A VASORRU BABA ELÁTKOZZA A KIRÁLYFIT. (Lásd a 75 l.)

állat s a legkisebb zajra viz alá merül. De néha, mikor kissé messzebb távozott a folyótól, könnyen rajta veszt; midőn tudniillik vissza akar menni a folyóba, szaglása után indul s jó messzire megérzi a vizet: de ha esős idő van akkor szaglása nem használ, nem tudja, mely irányba fusson és zsákmányul esik a vadászoknak.

Nappal rendszeren oly részén tartózkodnak, a folyónak, hol az áradat csöndes, hogy ne kelljen a hullámok ellen küzdeniök; egész napon át tunyán alusznak s ámbár szemük nyitva van, nem látnak semmit. A kicsiny viziló, míg egészen fiatal, többnyire anyja hátán kuczorog. Az öregek sokáig bírnak lélekzés nélkül viz alatt maradni, de a fiataloknak többször kell lélekzeni s ezért anyjuk sűrűbben föl-fölmerül a víz színére s nagyon mulatságos látni, mint guggol az ügyetlen kis csikó anyjának széles hátán.

A viziló husa igen jó ízű, hasonló a sertéshúshoz; roppant vastag bőréből kitűnő paizsokat készítenek a szerencsének,

A VIZI LÓ. (Lásd a 76. lapon.)

söt botokat is. Tanulékonyságra nézve a viziló majdnem utolsó helyen áll minden állat közt; eddig még soha senki sem tudott vele boldogulni. Európában nem tud megélni; ha egyik-másik állatkertbe nagy bajjal hoznak is egy-egy vizilovat, hidegebb éghajlatunk alatt csakhamar elpusztul.

LOVAGLÁS.

(Képpel a czimlapon.)

GYI TE, hahó,
Göndör fakó!
Megyünk Pestre,
Még az este!
A nagy vajás kenyeret —
Abrakodat megetted.
Már most koczogj szaporán.
Sok a dolgom igazán
Meszsze ott fenn
Budapesten.
Hop, Laczi, hop,
Pesten vagyok!

MAJOM JÁTÉKA KROKODILLAL.

(Képpel a 72—73. l.)

HA a budapesti állatkertben vagy valamely vándor állatseregletben a majomkretcz előtt állunk, jóízűen elmulatunk a majmok bohókás tréfáin. E fürge, ügyes állatok mindig jó kedvűek, még a fogságban is. Hát még otthon, a hol szabadon tanyáznak az erdőkben és élnek egészen kedvük szerint! Az ilyen szabad majomcsapat játékát nézni rendkívül mulatságos; bohózkodásuknak se vége, se hossza s gyakran olyan játékok is kezdnek, melynek sirás a vége. Egy természetudós, ki Afrikában utazott, így ír le egy jelenetet, melyet ott az őserdőben látott:

A Ven-Ven folyóban sok krokodil tanyáz, a körülte elterülő erdő pedig hemzseg a majmoktól. Egy napon, midőn a folyón esőnakáztunk, tanúi voltunk azonszeszélyes és veszedelmes játéknak, melyet a majmok a krokodillal üznek. A krokodil a folyó szélén heverész, csak nagy tátott szája látszik ki a vízből, készen bekapni mindent, ami közelébe ér. Alig pillanták meg a majmok a szörnyeteket, azonnal nagy csapatba gyűltek a közeli fákon és néhány perczig tanácskozni látszóttak; azután lassanként mindinkább közeledtek a parthoz, hogy megkezdjék játékukat a krokodillal.

A legügyesebb, de egyuttal leggondatlanabb a majmok közül ágról-ágra szökdelve egészen a krokodil közelébe jut farkával s egyik kezével megkapaszkodván az ágakba, vagy valamelyik társába, egészen a víz színéig ereszkedik, aztán másik kezével megüti a krokodil fejét és gyorsan visszaszökken a magasba. A többi majmot ez nagyon mulattatja, részt akarnak venni a játékban, de mivel a többi ág igen magas van, egyik majom a másikba kapaszkodik és így valószínűleg eleven lánczot képeznek; a legalól levő aztán iparkodik lehetőleg bosszantani a krokodilt.

A förtelmes szörnyeteg lent a vízben dühösen kapkod bosszantói után s nagyokat csattant hatalmas állkapcsaival; de az ügyes majmok gyorsan fölhúzódnak s hangos vihogással gunyolják a krokodilt. Néha azonban mégis megesisik, hogy a krokodilnak sikerül bekapni a majmocska kezét s ekkor lerántja és fölfalja az egész majmot. Ilyenkor a többiek jajgatva szétfutnak és meglapulnak a fák ágai közt; de csakhamar elfelejtik szerencsétlenül járt pajtásuk sorsát és egy-két óra mulva újból kezdik a veszedelmes játékot.

Mandell

nines? Ha az azt se tudná ugyancsak szavany formájú hajtva, Szomli hogy az orszávan. — **Vély** de közlését né szem közt szót. — **Janes** zás. Néked ugvaló kis barát munkálatodat De van most a dolgozat ezutt postán. — **Lá** kidolgozás gytani ráakadni ked élénken nyilvánosságra dolgozatod mé szó sem lehet. tannal és szófüjé in ább arren ismeretei hszén másként tki megköszönöd. Különbent. **Jatok**, hanem az én földateközlők egyetm csak leírtad an 1-ső számu, n e r ü l t e k. Azérírd meg: sküld melyeket itt v t a m, stb. Egy nem lesz semm **KIS LAP**-ba elismerem, hog Furfángos Alaj ezt üzenem. H sürgeti, az neke nem azért van, szerénységteket **Janka és Adél** lalkozik. Az efé csak nem adha esetre köszönete akart egyebet, n vezni. Az eféletés. A rajz leg ere de ti tartha ké p, a K I L -ban

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Mandello. Csak Mandello? Más neved nincs? Ha azt nem írnád »kis olvasónője,« még azt se tudnám, fiú vagy-e vagy leányka? No, ugyancsak szórakozott kis jószág vagy. A földviny formája takaros, de lényegében tul van hajtva. Szombathely derék esinos város: de attól, hogy az ország ékessége legyen, még távol van. — **Vély Miksa.** A dolog jól van szerkesztve, de közlését nem engedi a szerénység. Így négy szem közt szépen megköszönöm a jó kívánságot. — **Jancovics Margit.** Sajátságos találkozás. Neked ugyanazt kell üzennem, amit előtted való kis barátunknak. A »kutyák fajairól« szóló munkálatodat, sajnálatomra, nem kaptam meg. De van most alkalom a kitüntetésre. Reményem, a dolgozat ezuttal nem fog elmaradni valahol a postán. — **Lázár Árpád.** A gondolat jó: de a kidolgozás gyöngye. — **Czicz Maczor.** Alig tudtam ráakadni a macskakörmök végére. Történet-kód élenken van előadva: de még nem való a nyilvánosságra. — **Zelovits János.** Arról, hogy dolgozatod megjelenhessen, leveled után ítélve, szó sem lehet. Aki még úgy küzködik a nyelvtannal és szöveggel mint te, kis öcsém, az idejét inkább arra fordítsa, hogy e két nélkülözhetetlen ismeretet hova előbb elsajátítsa. Azután egészen másként fogsz írni, s magad léssz az első, ki megköszönöd, hogy nem közöltem küldeményedet. Különböznem is az a földolgozó, hogy t i r j a t o k, hanem hogy o l v a s s a t o k. Irti, ez az én földadatom. Töleték csak kivételképp közlök egyetnást. — **Haller Gábor.** Ugy-e bár: csak leírtad ama talányokat? Mert azok, főleg az első számu, nem gyermekek észből kerültek. Azért vigyázz és válogatva a szót. Írd meg: »küldök Forgóbácsinak néhány talányt melyeket itt v. ott olvastam v. hallottam, stb.« Így aztán, ha jól megértjük egymást, nem lesz semmi baj. — **Hartstein Miklós.** A »KIS LAP«-ba még nem való: de azért szívesen elismerem, hogy korodhoz képest jól adtad elő Furlangos Alajos történetét. Ferencznek ugyan ezt üzenem. Hogy neve megjelenését annyira sürgeti, az nekem nem tetszik. A »KIS LAP« nem azért van, hogy híuságtokat — hanem hogy szerénységteket növelje. — **Wollák Izabella, Janka és Adél.** Sikerült — de megint velem foglalkozik. Az eféle pedig a maga lapjában csak nem adhatom ki. A jó akaratért mindenestre köszönetemet. — **K-r J. t. urnak.** Ön nem akart egyebet, mint a fiú híuságának kedvezni. Az eféle nem jót gyümölcsöz. Más a biztatás. A rajz legjobb esetben másolat. Csak erre de t i r t a r t h a t számot arra, hogy, k i v é t e l k é p, a K I S L A P -ban közöljem. Ha nem ablak-munka,

ugy örömmel jelentem ki, hogy Lacziban van tehetség. Többet, legalább egyelőre, ne kívánjanak tőlem. — **Necsey Antónia.** Már kis lányom. A kiadóhivatal meguraz minden előfizetőt, s meg-nagyságot vagy megkisasszonyoz minden előfizetőt. Különböznem a kisasszony megillet minden leánykát, mint az ur (nem urfi) minden fiúcskát. Angliában például, minden leányka »m i s s« (azaz kisasszony) s minden fiúcska, ha akkora is mint a kis ujjam: »s i r e« (azaz ur.) Ezt el kell fogadni, mert hozzá tartozik a civilizációhoz. — **Véke, Szm. J.** A multságos apró rajzokat oda adtuk a Margitka egy kis druszájának, ki úgy az ő mint a Pistika piros nadrágos, kék mándlis babszemjankóinak nagyon megörült. A jó véleményért őszinte köszönetünket. Béla csókját ezerszeresen viszonzozzuk. A mellékelt egyes művecske, mihelyt a hozzá való rajz elkészül, meg fog jelenni. — **Hátszegi Andor.** A »répa«-féle fordítást a közlendők sorába vettem föl. — **Buday Emma.** Egy csöppet sem nehéz. Fogasabbat. — **Rau Lajos.** Biztatásul a betűtalányok néhányát közölni fogom. — **Nagy Emma és Ernő.** Az régi tréfa s nem is gyermek-lapba való. — **„Pali története.“** Sajátságos fogalma lehet önnek a pedagógiáról, midőn tréfásabbat nem tud annál, mint azt, hogy ismételve emlegeti: a mókus menynyire hasonlított a francia mesterhez és megfordítja. Megvallom, elfogultsággal fogok a czikk olvasásához, melyről annak idején híradással leszek e rovatban. — **N. Károly, K. S., F. A., K. K. és I.** A megfajtések nagyon is megkésve érkeztek be s nem is szabatosak. A keltezés helyét máskor ne feledjétek ki. A posta-bélyeg rendszeren olvashatlan s kerülhet alkalom, hogy a helynévre szükség van. Ez üzenetem azoknak is szól, kik szintén mulasztók e részben. — **Scheiber A. és Hoffman Zs.** Részint könnyűk, részint hoszszuak. — **Splény Sándor.** Csak az apr. 25-ről kelt sorokat vettem. A legújabból annak idején. — **Szöke Jozefa.** Örvendek örömdönek, melyet jó édes atyád szerzett számodra, jártván nekéd a »KIS LAP«-ot. A virágokhoz való szeretettedben szintén osztozom, amint azt már számos verscske és rajz bizonyítja. A megfajtés nem sikerült, mint az eredményből meggyőződhetel. Takaros, gondos, mondhatom szép írásod azonban föltötte megnyerte tetszésemet. — **Krahl Ernő.** A képtalányok régiek. Azokat már minden gyermek ismeri, noha szívesen elhiszem, hogy nekéd is eszedbe juthattak.

*

A »KIS LAP« IX. köt. 2. számában közölt szótalány megfajtását utólag beküldték még: Moravetz Ilonka, Irma és Árpád, Fischer Mór (az I. kiv.)

A STRUCZ MADÁR. (Lásd a 75. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest barátok tere, Athenaeum épület.
Kiadja és nyomtatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer 16 oldalon.